

Legal Update z oblasti veřejných zakázek Červenec–srpen 2023

Weinhold Legal

Aktuálně z rozhodovací praxe

K možnostem zrušení zadávacího řízení v případě (potencionálního) střetu zájmů zadavatele a dodavatele

(Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže sp. zn. ÚOHS-S0260/2023/VZ ze dne 14. července 2023, právní moc 2. srpna 2023)

Nadepsaným rozhodnutím Úřad pro ochranu hospodářské soutěže („ÚOHS“ nebo „Úřad“) zrušil rozhodnutí zadavatele o zrušení zadávacího řízení na veřejnou zakázku „Právní služby pro Odbor stavebních a dopravních řízení Magistrátu města Zlína“, neboť uvedené rozhodnutí zadavatele bylo učiněno v rozporu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů („zákon“ nebo „ZZVZ“).

V posuzovaném případě se jednalo o zjednodušené podlimitní řízení na právní služby. Zadavatel obdržel 8 nabídek, z nichž u 7 provedl hodnocení a následně rozhodl o výběru nejhodnější nabídky. Vybraný dodavatel však z vlastního rozhodnutí ze zadávacího řízení odstoupil a smlouva proto měla být uzavřena s dodavatelem, jehož nabídka se umístila jako druhá v pořadí. Zadavateli však bylo z jeho činnosti známo, že tento dodavatel, s nímž měla být uzavřena smlouva, poskytuje právní poradenství i pro osoby, které byly účastníky správních řízení vedených Odborem stavebních a dopravních řízení zadavatele.

Zadavatel následně přistoupil ke zrušení zadávacího řízení, a to s odkazem na ustanovení § 127 odst. 2 písm. d) zákona, neboť se v průběhu zadávacího řízení vyskytly důvody hodné zvláštního zřetele, pro které nelze po zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval. Za tyto důvody zvláštního zřetele hodné zadavatel považoval možný střet zájmů dodavatele, s nímž měla být uzavřena smlouva, a to z výše uvedeného důvodu zastupování osob ve správních řízeních vedených příslušným odborem zadavatele. Zadavatel odkazoval na zákon o advokacii, ze kterého dle jeho názoru plynula povinnost dodavatele odmítnout poskytnutí právních služeb zadavateli v situaci, kdy zastupuje či v minulosti zastupoval klienty, jejichž zájmy jsou v rozporu se zájmy

zadavatele. Uvedenou skutečnost pak zadavatel považoval za natolik závažnou, že přistoupil k rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení.

Dodavatel, s nímž měla být uzavřena smlouva, s postupem zadavatele nesouhlasil a po neúspěšně podaných námitkách se obrátil na Úřad. Ten dospěl po prostudování předložené dokumentace a ověření důvodů, které zadavatele vedly ke zrušení zadávacího řízení, k závěru, že rozhodnutí zadavatele o zrušení zadávacího řízení bylo nezákonné.

Zadavatelem uvedený důvod zrušení zadávacího řízení nelze dle Úřadu v kontextu celého případu považovat za dostatečný důvod pro zrušení zadávacího řízení, a to především s ohledem na skutečnost, že zadavatel hodnotil dalších 5 obdržených nabídek. Úřad proto vyslovil názor, že v takové situaci měl zadavatel dotčeného dodavatele vyloučit ze zadávacího řízení, neboť dle názoru zadavatele nesplnil zadávací podmínky, když hrozilo, že nebude z důvodu střetu zájmů schopen poskytnout veškeré poptávané právní služby v celém jejich rozsahu (zde Úřad upozornil, že i tento postup by podléhal případnému přezkumu z jeho strany).

Ze všech uvedených důvodů Úřad dospěl k názoru, že zadavatel postupoval v rozporu se zákonem, když zrušil zadávací řízení, aniž by k tomu byly dány zákonné důvody. Zadavatel dle Úřadu ani nijak nevysvětlil, proč se nezabýval dalšími 5 nabídkami, které hodnotil a jež mohly sloužit jako podklad pro uzavření smlouvy. Jako opatření k nápravě nezákonného postupu zadavatele pak Úřad rozhodl o zrušení rozhodnutí zadavatele o zrušení zadávacího řízení, a navíc zadavateli uložil, aby uhradil náklady řízení o přezkoumání úkonů zadavatele ve výši 30.000,- Kč.

K (ne)možnosti využít JŘBU při časové tísní způsobené interními procesy zadavatele a jeho zřizovatele

(Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže sp. zn. R0277/2015/VZ ze dne 3. srpna 2023)

Nadepsaným rozhodnutím předseda Úřadu potvrdil výrok I. prvostupňového rozhodnutí ÚOHS, kterým Úřad rozhodl, že se zadavatel dopustil správního deliktu, když v rozporu

Legal Update z oblasti veřejných zakázek Červenec–srpen 2023

Weinhold Legal

se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů („ZVZ“) zadal veřejnou zakázku z důvodu krajně naléhavé situace v jednacím řízení bez uveřejnění („JŘBU“), aniž by k tomu byly splněny zákonné podmínky. Předseda Úřadu zároveň zrušil výrok II. uvedeného rozhodnutí, neboť tam uvedený skutek (neuveřejnění oznámení o zahájení řízení, zde JŘBU), není dle novější právní úpravy ZZVZ samostatným přestupkem, nýbrž je zahrnut ve skutkové podstatě nedodržení zákonných pravidel pro zadání veřejné zakázky (§ 268 odst. 1 písm. a) ZZVZ), což odpovídá skutku uvedenému ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí. Právní úprava ZZVZ je tak pro zadavatele v této části příznivější, proto k ní musel předseda ÚOHS přihlídnout, výrok II. prvostupňového rozhodnutí zrušit, s ním související část správního řízení zastavit a celkovou pokutu uvedenou ve výroku III. prvostupňového rozhodnutí snížit.

Předmětem přezkumu bylo zadání veřejné zakázky na zajištění informační infrastruktury a souvisejících služeb pro řízení a kontrolu společné části maturitní zkoušky zadavatelem, Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání. Předseda Úřadu ve věci rozhodoval již podruhé, jeho první rozhodnutí bylo podrobeno soudnímu přezkumu ze strany Krajského soudu v Brně i Nejvyššího správního soudu. Při odůvodnění svého rozhodnutí proto musel předseda Úřadu tato rozhodnutí zohlednit.

V posuzované věci zadavatel přistoupil k využití JŘBU z důvodu nedostatku času pro využití jiného druhu zadávacího řízení. Zadavatel tvrdil, že zahájení předchozího užšího řízení bylo zpožděno z důvodů na straně jeho zřizovatele, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy („MŠMT“), a že kvůli tomuto zpoždění by nestihl smlouvu na základě užšího řízení uzavřít včas.

Předseda Úřadu zopakoval, že využití JŘBU bylo dle ZVZ možné za předpokladu, že se jednalo o krajně naléhavý případ, který zadavatel svým jednáním nezpůsobil ani jej nemohl předvídat, z časových důvodů není možné zadat veřejnou zakázku v jiném druhu zadávacího řízení a zadavatel uvedené důvody pro využití JŘBU nejen tvrdí, ale především je Úřadu prokáže.

V daném případě byl zadavatel státní příspěvkovou organizací zřízenou k plnění úkolů veřejného zájmu – zajištění činností souvisejících s přípravou a realizací maturitní zkoušky. Pro tento úkol zadavatel využíval informační systém, který mu byl poskytován na smluvním základě s tím, že smlouva měla být ukončena dne 31. října 2014. Zadavatel neměl od 1. listopadu 2014 zajištěnu navazující smlouvu. Bez zajištěného informačního systému by zadavatel nemohl plnit úkoly související s přípravou a realizací maturitní zkoušky. K tomu předseda Úřadu uvedl, že má za prokázané, že v dané situaci byla podmínka existence krajně naléhavé situace zadavatelem prokázána, jelikož bez zajištění informačního systému by byl ohrožen veřejný zájem na řádném ukončení středoškolského vzdělání. Zadavatel tak s ohledem na ukončení účinnosti předchozí smlouvy musel zadat novou veřejnou zakázku na informační systém do 31. října 2014.

Pro zákonné využití JŘBU by však zadavatel musel zároveň prokázat, že vznik krajně naléhavé situace sám nezpůsobil ani nemohl její vznik objektivně předpokládat. V této souvislosti předseda Úřadu upozornil, že zadavatel zahájil předchozí užší řízení dne 24. června 2014, přičemž první fáze měla být realizována do 30. září 2014.

Zadavatel tak zahájil uvedené zadávací řízení zhruba tři měsíce před termínem požadované realizace první fáze, z čehož mu muselo být již při zahájení zadávacího řízení zřejmé, že s ohledem na zákonné lhůty nemůže toto původní zadávací řízení řádně ukončit. I kdyby zadavatel využil možnosti zkrácení lhůt dle ZVZ, bylo patrné, že smlouva nemohla být uzavřena tak, aby byly dodrženy zákonné lhůty a zároveň splněn požadovaný harmonogram.

Dle názoru předsedy Úřadu tak zadavatel svým vlastním jednáním způsobil stav krajní naléhavosti, když zadávací řízení původní veřejné zakázky nezahájil včas a v harmonogramu nebral ohled na zákonné lhůty. Předseda proto uzavřel, že v uvedeném případě zadavatel krajně naléhavou situací sám svým jednáním způsobil a je nerozhodné, zda k tomu došlo na základě interních pokynů, které zadavateli uděloval jeho zřizovatel. Zadavatel má vlastní právní subjektivitu, o právních jednáních

Legal Update

z oblasti veřejných zakázek

Červenec–srpen 2023

Weinhold Legal

k naplnění svého účelu vč. zadávání veřejných zakázek rozhoduje sám a MŠMT se na jeho jednání a rozhodování formálně nepodílí.

Z uvedeného existuje dle předcházejícího rozhodnutí Krajského soudu v Brně výjimka, avšak pouze v případě, kdy je zadavatel při zadávání odkázán na rozhodnutí zřizovatele, které má povahu normativního právního aktu, tedy dopadá na práva a povinnosti neurčitého počtu osob.

K tomu předseda ÚOHS uvedl, že v posuzovaném případě došlo ke zpoždění původního zadávacího řízení pouze z interních důvodů na straně zadavatele a jeho zřizovatele, zadavatel proto nese odpovědnost za porušení ZVZ. Proto byla zadavateli uložena pokuta.

Závěrem považujeme za vhodné upozornit, že s ohledem na téměř totožné znění § 23 odst. 4 písm. a) ZVZ a § 63 odst. 5 ZZVZ v otázce podmínek využití JŘBU je pravděpodobné, že výše uvedená argumentace by byla použitelná i při současné právní úpravě.

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí. Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhražku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, s.r.o. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážít jiný než námi uváděný výklad

Za účelem získání dalších informací kontaktujte, prosím, partnera / manažera, s nímž jste obvykle ve spojení.

Martin Lukáš
Partner
Martin.Lukas@weinholdlegal.com

Tereza Hošková
Vedoucí advokátka
Tereza.Hoskova@weinholdlegal.com

Monika Švaříčková
Advokátka
Monika.Svarickova@weinholdlegal.com